

ارزیابی تناسب اقتصادی، ابزاری برای مدیریت پایدار اراضی

رضا سکوئی اسکوئی - نادر قائمیان

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات منابع طبیعی و امور دام استان آذربایجان غربی

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی استان آذربایجان غربی

ارزیابی اراضی و تعیین تناسب آنها برای بهره‌وریهای خاص یکی از روشها و ابزارهای مدیریت پایدار اراضی است که مدیران و برنامه‌ریزان را قادر می‌سازد ضمن برنامه‌ریزی برای افزایش تولید، استفاده بهینه و مستمر از اراضی را نیز برای آینده داشته باشند. و ارزیابی اقتصادی (ارزیابی کمی) مرحله بعد از ارزیابی کیفی است که توسط آن می‌توان به همراه تناسب فیزیکی، الگوی کشت بهینه را با توجه به میزان و نوع تولید را برای کاربران توصیه نمود. در این بررسی ارزیابی تناسب اقتصادی اراضی در ۵۶۰۰ هکتار از اراضی منطقه پیرانشهر واقع در استان آذربایجان غربی برای محصولاتی نظیر گندم، یونجه و چغندر قند انجام گردید. برای این کار ابتدا خاکهای منطقه در حد نیمه تفضیلی بر اساس روش جدید طبقه‌بندی خاکها USDA مورد مطالعه قرار گرفتند و مشخص شد که تعداد ۵ فامیل و ۹ حالت خاک در منطقه وجود دارد. اطلاعات مربوط به نیازهای خاکی و اقلیمی محصولات مذکور از راهنمای ارزیابی تناسب اراضی SYS بدست آمد. سپس ارزیابی کمی اراضی با استفاده از اطلاعات خاک، نیازهای کاربریهای در نظر گرفته شده، کیفیتهای اراضی و نهایتاً بررسیهای اقتصادی انجام رسید که نتایج نشان دادند اکثر مساحت اراضی منطقه از نظر اقتصادی برای کلیه محصولات در نظر گرفته شده و موجود در کلاس نامناسب قرار می‌گیرد ولی نقاطی نیز در مساحت کوچک وجود دارد که برای گندم خیلی مناسب و برای چغندر قند مناسب می‌باشند.